

„Веднъж срещнах голяма група от мюсюлманските номади железари (Айдиа), движещи се в индийска нишка по хребета на някои хълмове в Източния Балкан, недалеч от Котел. Дори не можах да разбера каква е формата на техните палатки, понеже те правеха престой, без да ги опъват, докато техните водачи напразно се опитваха да получат разрешение да лагеруват по възвишенията над село Градец. Въпреки че водачите им

„Събиране на бакъра“

отсъстваха за по половин час, всички в групата се заемаха да коват и оформят в различни форми стари парчета желязо в огньове, разпалени набързо от дървени въглища и да подготвят грубите си железни сечива за продан в следващото село. А що се отнася до тези демирджии железари, тяхното племенно име го научих не от тях, а от загунджиите, които от време на време ги срещат в Бургас и си купуват съпруги измежду техните жени (Petulengro 1915-16: 53-54).

Цигани калайджии периодично преминават през селата. “По онова време населението в селото (Тракия, Старозагорско - б.а.) употребявало много съдове от мед - казани, тен-

джери, бакъри, сахани и др. Поддържането им изисквало тяхното периодично калайдисване. Това се извършвало от външни хора, главно цигани. Те идвали през есента, устройвали се на поляната и там калайдисвали донесените им съдове.” (Минев 1999: 66-67, 69). А в с. Обручище, Старозагорско: „Всяка година през пролетта идваха калайджии. Установявах се на края на селото, циганките се разшетваха из махалите, просека хляб и брашно...

Мъжете обикаляха и викаха: - Калайджията, калайджията! – събираха бакъри, казани, тави, медни сахани и черпаци. Палеха огън срещу нас – на герена, сядаха на земята, стопяваха калая и бакърите заблестяваха със сребристия си цвят” (Чернева 2003: 84-85).